

Αθήνα, 29 Ιανουαρίου 2020

Προς : Αξιότιμους κ.κ Προέδρους της
Διαρκούς Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης , Δημόσιας
Τάξης και Δικαιοσύνης και Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής
Προστασίας Περιβάλλοντος .

Θέμα : Παρατηρήσεις επί σχεδίου νόμου

Αξιότιμοι κ.κ Βουλευτές

Η εκπόνηση ενός σύγχρονου σχεδιασμού για την πολιτική προστασία μπορεί να θεωρηθεί σαν ένα θετικό βήμα για την αντιμετώπιση σε επίπεδο πρόληψης, ετοιμότητας και επιχειρησιακής αντιμετώπισης των φυσικών και τεχνολογικών κινδύνων και τη μείωση των επιπτώσεων τους.

Υπό αυτή την έννοια η κατάθεση του νομοσχεδίου είναι σημαντική για την οργάνωση των δυνάμεων πολιτικής προστασίας.

Όμως οφείλω να επισημάνω ότι παρά το ότι οι βασικές αρχές λειτουργίας του Εθνικού Μηχανισμού προβλέπεται να εκπληρώνονται μέσα από τέσσερα διακριτά στάδια, την πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των κινδύνων ουσιαστικά δίνεται έμφαση μόνο στην θεσμοθέτηση Συντονιστικών Οργάνων διαφόρων επιπέδων που παραπέμπουν κυρίως στην καταστολή (ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ Εθνικό Συντονιστικού Κέντρου Διαχείρισης Κρίσεων – Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας - Περιφερειακών Επιχειρησιακών Κέντρων Π.Π - Πλαισίων Διαχείρισης Εκτάκτων Αναγκών) που ενδεχομένως αν συζητάμε για κάποια άλλη κλίμακα μεγεθών (μεγαλύτερων σε έκταση χωρών) να ήταν αναγκαία.

Όμως στα χωρο-γεωγραφικά δεδομένα και τις κοινωνικές συνθήκες της Χώρας μας διερωτώμαι αν η νομοθέτηση ενός τόσο σύνθετου συστήματος πολιτικής προστασίας, θα ωφελήσει πραγματικά.

Με το σχέδιο νόμου εισάγονται νέοι ορισμοί, συντονιστικά όργανα και διαδικασίες που για να λειτουργήσουν θα απαιτηθεί χρόνος προσαρμογής και εκπαίδευση, θέματα **πολύ κρίσιμα** για τα οποία αν για οποιοδήποτε λόγο η διοίκηση δεν ανταποκριθεί, θα προκληθούν **δυσκολίες και καθυστερήσεις σε επίπεδο εφαρμογής και μεγαλύτερη σύγχυση** μιας το εισαγόμενο με το Σ/Ν σύστημα χαρακτηρίζεται από μεγαλύτερη πολυπλοκότητα **σε σχέση με το υφιστάμενο** .

Εκτιμώ ότι το πρόβλημα στη χώρα μας (μετά από τις καταστροφές που έχουν προηγηθεί) δεν είναι τόσο η δημιουργία οργάνων συντονισμού αλλά το ποιος θα κάνει τη δουλειά με αποτελεσματικότητα στην πράξη, που σημαίνει ότι πρέπει να δοθεί έμφαση στην οργάνωση και τη δυνατότητα αποτελεσματικής και άμεσης λειτουργίας των Κρατικών Υπηρεσιών (πυροσβεστικών, δασικών,) σε οποιαδήποτε περίπτωση φυσικής καταστροφής.

Αυτα έχουν σημασία ιδιαίτερα στην αντιμετώπιση των δασικών πυρκαγιών που είναι το πρόβλημα που τελικά δοκιμάζει όλους τους ανάλογους σχεδιασμούς.

Αυτός κατά την άποψη μου είναι και ο βασικότερος λόγος που οι προηγούμενοι νόμοι που ψηφίστηκαν και αφορούσαν στην οργάνωση της Πολιτικής Προστασίας στη χώρα μας (ν.2344/1995, ν.3013/2002, ν.4249/2014) δεν εφαρμόστηκαν στο σύνολο τους, ποτέ στην πράξη.

Σε σχέση με τις ρυθμίσεις του νομοσχεδίου θα ήθελα να καταθέσω ότι ανατρέχοντας στις διατάξεις τοΥ, διαπιστώθηκε η εξαίρεση των Γεωτεχνικών Υπηρεσιών, πάρα το ότι αυτές ασκούν κρατικές αρμοδιότητες. Παράδειγμα στο άρθρο 3 που αφορά στη Διάρθρωση του Εθνικού Μηχανισμού που έχουν εξαιρεθεί νευραλγικές υπηρεσίες όπως οι Δασικές Υπηρεσίες και οι Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων που ασκούν σήμερα ουσιαστικές αρμοδιότητες.

Επίσης, και στο άρθρο 7 « Δυναμικό και Μέσα Εθνικού Μηχανισμού» θα πρέπει να συμπεριληφθούν και οι Δασικές Υπηρεσίες.

Περαιτέρω θα ήθελα να τονίσω το ρόλο των Γεωτεχνικών επιστημόνων, μελών του ΓΕΩΤΕΕ (Δασολόγων και Γεωλόγων, κυρίως) αλλά και των υπολοίπων, στη διαχείριση των φυσικών καταστροφών, δεδομένου ότι ο χώρος που εκδηλώνονται οι φυσικές καταστροφές, δομημένο η φυσικό περιβάλλον, συνδέεται άμεσα με το γνωστικό αντικείμενο των επιστημών αυτών και συνεπώς και οι αντίστοιχες Γεωτεχνικές Διοικητικές δομές πρέπει να έχουν ενεργό ρόλο στο σχεδιασμό και την υλοποίηση του επιχειρησιακού σχεδιασμού σε επίπεδο πρόληψης, προπαρασκευής, καταστολής και αποκατάστασης των ζημιών.

Στο άρθρο 42 που αφορά στην επιτροπή εκτίμησης Κινδύνου απουσιάζει η πρόβλεψη συμμετοχής εκπροσώπου του ΓΕΩΤΕΕ. Σημειώνουμε ότι το ΓΕΩΤΕΕ είναι επιστημονικό και επαγγελματικό επιμελητήριο (Ν.Π.Δ.Δ) στο οποίο συμμετέχουν όλοι οι Γεωτεχνικοί κλάδοι (Γεωπόνοι, Δασολόγοι, Γεωλόγοι, Κτηνίατροι και Ιχθυολόγοι), αποτελεί θεσμικό σύμβουλο της πολιτείας σε θέματα διαχείρισης και προστασίας των φυσικών πόρων και του φυσικού περιβάλλοντος και συνεπώς η συμμετοχή εκπροσώπου μας στην εν λόγω επιτροπή θα συμβάλει ουσιαστικά στη λειτουργία της.

Αξιότιμοι κ.κ Βουλευτές

Η προσέγγιση του σχεδίου νόμου στα θέματα της πολιτικής προστασίας ακολουθεί τα πρότυπα χωρών με διαφορετικό σύστημα Οργάνωσης (Πολιτείες, Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση κλπ) που διαθέτουν στα διάφορα επίπεδα Διακυβέρνησης τους πυροσβεστικά μέσα και επάρκεια πόρων. Εκεί συζητάμε για διαφορετικό σύστημα διαφορετικές συνθήκες κοινωνικές, οικονομικές και διοικητικές και ασφαλώς για διαφορετική κλίμακα μεγεθών.

Στην Ελλάδα δεν είναι ίδιες οι συνθήκες, Ούτε στον τρόπο οργάνωσης του κράτους, ούτε στις ασκούμενες αρμοδιότητες και τη διάκριση τους (κρατικές αυτοδιοικητικές κλπ) ούτε και στα μέσα που διαθέτουν οι οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (μην ξεχνάτε ότι εκεί οι πυροσβεστικές υπηρεσίες ανήκουν στους δήμους) ούτε και στη διάσταση και τη σύνθεση των χαρακτηριστικών που εξελίσσονται τα φυσικά φαινόμενα .

Συνεπώς η μεταφορά του μοντέλου διαχείρισης των φυσικών καταστροφών από εκείνες τις χώρες στη χώρα μας, είναι μάλλον αποσπασματική (ως προς τους φορείς που ασκούν αρμοδιότητες) και κατά την άποψή μας θα δημιουργήσει περισσότερα προβλήματα.

Αυτό το ισχυριζόμαστε με βάση κυρίως τη διαχείριση του προβλήματος των δασικών πυρκαγιών.

Υπενθυμίζουμε ότι, στον τομέα των δασικών πυρκαγιών, κατά την περίοδο 1998-2019, παρά το ότι οι δαπάνες υπερ-τριπλασιάστηκαν, η μέση καμένη δασική έκταση στη χώρα παρέμεινε ουσιαστικά στο ίδιο επίπεδο, ενώ η χώρα βίωσε αύξηση των καταστροφών και μεγάλα τραγικά συμβάντα.

Με τις διατάξεις του Σ/Ν, κατά τη γνώμη μας δεν αλλάζει κάτι σε ένα μοντέλο διαχείρισης που έχει αποτύχει. Δεν προσεγγίζεται η βασική ανάγκη να βελτιώσουμε την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα των επιμέρους υπηρεσιών και φορέων που διαχειρίζονται τις φυσικές καταστροφές, ούτε να δημιουργήσουμε ένα μηχανισμό πολιτικής προστασίας ακολουθώντας το κριτήριο του χαμηλότερου κόστους με το καλύτερο αποτέλεσμα, αντίθετα ενισχύονται υπέρμετρα οι Συντονιστικοί φορείς και τα όργανα Πολιτικής Προστασίας (ΓΓΠΠ και ΠΣ), αυξάνεται η πολυπλοκότητα και σίγουρα το κόστος της οργάνωσης (π.χ. δημιουργούνται τρία νέα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (άρθρα 38, 40, 43))

Τέλος στο Σ/Ν προβλέπεται στο άρθρο 175 το πλαίσιο συνεργασίας του Π.Σ με τις Δασικές Υπηρεσίες.

Όμως αυτό το πλαίσιο έχει ήδη νομοθετηθεί και εφαρμόζεται με την παρ. 2 του άρθρου 100 του ν. 4249/2014 και έχει εκδοθεί η ΚΥΑ 181752/2052/02.05.2019 (ΦΕΚ Β' 1525) η οποία καθορίζει τα θέματα συνεργασίας και αρωγής των δύο Υπηρεσιών.

Η διατύπωση του άρθρου 175 δεν βελτιώνει τα θέματα συνεργασίας και κυρίως δεν στοχεύει στην πραγματική συμβολή της Δασικής Υπηρεσίας στον αντιπυρικό σχεδιασμό της Χώρας και στην υλοποίηση του σχετικού προγραμματισμού σε επίπεδο πολιτικής προστασίας.

Το ερώτημα που πραγματικά θέλουμε να διατυπώσουμε στους συντάκτες του Νομοσχεδίου είναι : Θεωρούν ότι η Δασική Υπηρεσία συμπεριλαμβάνεται στις δυνάμεις πολιτικής προστασίας ή όχι ?

Μην ξεχνάμε ότι η δασική Υπηρεσία είναι από τις πλέον παλιές Κρατικές Υπηρεσίες και η μόνη που έχει πλήρη επίγνωση των πυρολογικών δεδομένων και αντίληψη των συντελεστών πυροπροστασίας και μάλιστα σε επίπεδο δασαρχείου (που είναι η χωρική μονάδα για την οργάνωση του επιχειρησιακού σχεδιασμού για τις δασικές Πυρκαγιές).

Για το λόγο αυτό είναι λάθος να αγνοείται η Υπηρεσία αυτή ή να παραπέμπεται η ουσιώδης και επιστημονική γνώση των Δασικών Οικοσυστημάτων σε γενικόλογες αναφορές περί συνδρομής ...

Αν πραγματικά μας ενδιαφέρει να διαχειριστούμε αποτελεσματικά τις δασικές πυρκαγιές θα έπρεπε να προβλεφθεί στο νόμο που συζητάμε ότι «Στις κατά περίπτωση δυνάμεις Πολιτικής Προστασίας παρέχεται η δυνατότητα να εξασφαλίσουν εξοπλισμό και μέσα για τη διαχείριση φυσικών καταστροφών στο χώρο άσκησης των αρμοδιοτήτων τους»

Αυτό το προτείνω γιατί οι Δασικές Υπηρεσίες (μετά από τις καταστροφές που είχαμε στη χώρα μας) είναι αποκομμένες από το φυσικό τους αντικείμενο. Σήμερα με το ισχύον πλαίσιο με το άρθρο 1 του ν.2612/1998 η Δασική Υπηρεσία έχει αποκλειστεί όχι μόνο από την καταστολή αλλά και από την πρόληψη διότι και στις ασκούμενες από αυτή αρμοδιότητες πρόληψης έχουν εξαιρεθεί ορισμένες πολύ βασικές δραστηριότητες..

«Άρθρο 1 παρ2.αν.2612/98: Στην αρμοδιότητα της Γενικής Γραμματείας Δασών και Φυσικού Περιβάλλοντος ανήκει η πρόληψη των δασικών πυρκαγιών, εκτός από την έκδοση σχετικών

πυροσβεστικών κανονισμών και διατάξεων, την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών σε θέματα πυροπροστασίας του δάσους, την οργάνωση περιπόλων, όπου και όταν αυτό κρίνεται αναγκαίο, την επιτήρηση των δασών με επίγεια και εναέρια μέσα, την κατανομή των πυροσβεστικών δυνάμεων, τη συνεργασία με άλλες αρχές και φορείς, τη φύλαξη της περιοχής όπου εξεργάγη πυρκαγιά για τυχόν αναζωπυρώσεις, τα οποία ανήκουν στην αρμοδιότητα του Πυροσβεστικού Σώματος. Το Υπουργείο Γεωργίας, στα πλαίσια της αρμοδιότητάς του για την πρόληψη των δασικών πυρκαγιών, δύναται, με σκοπό την ανάπτυξη του φιλοδασικού πνεύματος, να προβαίνει στις ενέργειες που περιγράφονται στο άρθρο 21 του ν. [998/1979](#) (ΦΕΚ 289 Α'). Σε ό,τι αφορά το σχεδιασμό έργων, που συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των δασικών πυρκαγιών, λαμβάνεται και η γνώμη του οικείου Διοικητή της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας.»

Επομένως άποψή μας είναι ότι θα έπρεπε στις σχετικές προβλέψεις του νομοσχεδίου να ορίζονται οι δυνάμεις πολιτικής προστασίας και να προβλέπεται η αξιοποίηση τους στη διαχείριση των φυσικών καταστροφών και σε ότι μας αφορά να προβλέπεται η πλήρης διασύνδεση και συμμετοχή των Δασικών Υπηρεσιών στο σύστημα πολιτικής Προστασίας. Αυτή την άποψη τη στηρίζουμε:

1. **Στο Πόρισμα της Διακομματικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για τη μελέτη σε βάθος του προβλήματος των πυρκαγιών και την υπόδειξη τρόπων οργάνωσης και μέσων για τη μακροπρόθεσμη και αποτελεσματική αντιμετώπισή τους (Μάιος 1993)**
2. **Στην έκθεση της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Προστασίας Περιβάλλοντος προς τη Βουλή των Ελλήνων (έτους 2008) στην οποία τότε προέδρευε ο νυν Πρωθυπουργός**
3. **Στις θέσεις που έχει εκφράσει η «Πρωτοβουλία για τα Δάση» που είναι μια κίνηση πεντακοσίων και πλέον ομότιμων και τακτικών καθηγητών δασικών πανεπιστημιακών και τεχνολογικών σχολών και τμημάτων, ερευνητών των δασικών ερευνητικών ινστιτούτων της Χώρας, νομικών, ελεύθερων επαγγελματιών και στελεχών της Διοίκησης, οι οποίοι στον εργασιακό τους βίο ή την επιστημονική τους αναφορά έχουν ασχοληθεί με την οργάνωση της δημόσιας διοίκησης, με το φυσικό περιβάλλον, με την οικολογία και τη δασική ανάπτυξη και προστασία οι οποίοι μετά την φονική πυρκαγιά στο Μάτι κατάθεσαν ολοκληρωμένη δέσμη προτάσεων στην πολιτική και πολιτειακή ηγεσία της Χώρας, με κεντρική ιδέα τις σοβαρές μεταρρυθμίσεις στη διοίκηση και τις αναγκαίες τομές στη νομοθεσία αν θέλουμε να βελτιώσουμε το σύστημα πολιτικής προστασίας.**
4. **Στο πόρισμα της «Ανεξάρτητης Επιτροπής για την ανάλυση των υποκείμενων αιτίων και τη διερεύνηση των προοπτικών διαχείρισης των μελλοντικών πυρκαγιών δασών και υπαίθρου στην Ελλάδα» υπό τον καθ. Johann Goldammer, που είχε συσταθεί από την προηγούμενη Κυβέρνηση (ως ανεξάρτητη επιτροπή) που μάλλον όπως φαίνεται αγνοήθηκε από τους συντάκτες του Σ/Ν ενώ είχε σημαντικές προτάσεις και για την πολιτική προστασία και για την οργάνωση των δασικών Υπηρεσιών (ως ενεργού μέρους του συστήματος Πολιτικής Προστασίας)**
5. **Στις πάνιες θέσεις του ΓΕΩ.Τ.Ε.Ε και της Πανελλήνιας Ένωσης Δασολόγων Δημοσίων Υπαλλήλων που κινούνται στην ίδια κατεύθυνση .**

Ευχαριστώ για την προσοχή σας .

Νίκος Μπόκαρης

Δασολόγος- περιβαλλοντολόγος
Πρόεδρος ΠΕΔΔΥ- Μέλος Δ.Σ ΓΕΩΤΕΕ

